

ΑΝΘΙΜΟΣ ΚΑΡΑΚΑΛΛΟΣ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΜΕΘΩΝΗΣ, Ο ΕΚ ΔΗΜΗΤΣΑΝΗΣ
ΚΑΙ Η ΣΩΖΟΜΕΝΗ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΑΥΤΟΥ

ΥΠΟ

ΤΑΣΟΥ ΑΘ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

1

† Ἡ ταπεινότης ἡ ἐμὴ διὰ τῆς παρουσίας αὐτῆς ἐνυπογράφου καὶ ἐμ-
μαρτύρου ὁμολογίας δηλοποιεῖ, ὡς ἔλαβεν ἤδη δανειακὰ διὰ χρεῖαν καὶ
ἀνάγκην τῆς ἐπαρχίας μου παρὰ τοῦ τιμιωτάτου κυρ-Κανέλλου Παναγιαννα-
κόπουλου γρόσια τὸν ἀριθμὸν τριακόσια ὀγδοήκοντα πέντε, ἐν οἷς ἔστι καὶ ὁ
συμπεφωνημένος αὐτῶν τόκος, ἅτινα ὑπόσχομαι πληρῶσαι τῇ αὐτοῦ τιμιό-
τητι ἀπὸ τῆς σήμερον εἰς διορίαν χρόνου ἐνὸς ὀλοκλήρου καὶ ἐξοφλῆσαι
εὐχαρίστως. Παρελθούσης δὲ τῆς διορίας ταύτης, ἂν μὴ πληρωθῶσιν,
ἔχωσι τρέχειν καὶ εἰς τὸ ἕξῃς μετὰ συμπεφωνημένου αὐτῶν διαφόρου τὰ
δέκα πρὸς ἕνδεκα, μέχρι τῆς τελείας αὐτῶν ἐξοφλήσεως καὶ ἀποπληρώσεως.

Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν ἐγέτετο καὶ ἡ παροῦσά μοι ἐνυπόγραφος καὶ ἐσφρα-
γισμένη ὁμολογία, ἐπὶ μαρτυρίᾳ τῶν πανιερωτάτων καὶ θεοπροβλήτων συν-
αδελφῶν μοι ἁγίων ἀρχιερέων καὶ ἐδόθη τῇ αὐτοῦ τιμιότητι.

αψξθφ (1769) Μαρτίου αη

† ὁ Μοθόνης Ἄνθιμος ὑπόσχεται

*Παρὰ τὴν ὑπογραφήν τοῦ Ἄνθιμου ἡ σφραγὶς αὐτοῦ, ἣτις ἐν μὲν τῷ
κέντρῳ περιεῖχε λέξεις τινὰς τουρκικὰς, κύκλῳ δὲ ταῦτα :*

† Ο ΤΑΛΗΝΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΜΟΘΩΝΗΣ ΚΕ ΑΒΑΡΙΝΟΥ ΑΝΘΙΜΟΣ
ΑΨΜΕ (1745)

† Ὁ Ἡρακλείας Γεράσιμος μάρτυς

† Ὁ Κυζίκου Γεράσιμος μάρτυς

† Ὁ Νικομηδείας Γαβριήλ μάρτυς

† Ὁ Νικαίας Ἰερεμίας μάρτυς

† Ὁ Ἀδριανουπόλεως μάρτυς

† Ὁ Ἀγχιάλου Ἀνανίας μάρτυς

† Ὁ Λαρίσης Μελέτιος μάρτυς

† Ὁ Σεργῶν Ἄνθιμος μάρτυς

† Ὁ Γάνου καὶ Χώρας Μελέτιος μάρτυς.

2

Τῷ παναγιωτάτῳ μοι αὐθέντῃ καὶ δεσπότη, τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ,
κυρίῳ κυρίῳ Σωφρονίῳ, καὶ τῇ ἱερᾷ τῶν πανιερωτάτων ἁγίων ἀρχιερέων

συνόδῳ, τὴν μετὰ πάσης εὐλαβείας καὶ ταπεινώσεως ὀφειλομένην προσκύνησιν.

Ἰδοῦ, παναγιώτατε δέσποτα, καὶ ἅγια καὶ ἱερά συνόδος, προσπίπτω καὶ ἐγὼ ὁ ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος εἰς τὸ ἔλεος τῆς εὐσπλαγχνίας σας, παρακαλών-
τας μὲ τὸ παρόν μου ταπεινὸν καὶ ἱκετικὸν γράμμα, συντροφιασμένον μὲ τὴν
παραίτησίν μου, νὰ ἤθελεν συγκατανεύσει νὰ μὲ ἀθώωσετε καὶ νὰ μοι στεί-
λετε ἐγγράφως τὴν συγχώρησίν μου, εἰς τὸ νὰ εἶμαι ἐλεύθερος ἀπὸ τὴν προ-
λαβοῦσαν ἐκείνην οἰκονομικὴν καὶ συνοδικὴν γενομένην κατ' ἐμοῦ παιδείαν
καὶ ἐπειδὴ μετὰ τὰ κακὰ ναυάγια ἐκεῖνα καὶ τὰ δεινὰ δυστυχήματα τῆς πο-
λυθρηνήτου Πελοποννήσου, περιέπεσα καὶ ἐγὼ εἰς ἄκραν δυστυχίαν, τόπον
ἐκ τόπου περιορχόμενος καὶ περιπλανώμενος, τάλαιπωρούμενος καὶ θλιβόμε-
νος καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου ὑστερούμενος, κατήντησα τέλος πάντων
ἐδῶ εἰς Τριέστιον, εὐδοκίᾳ Θεοῦ ἠθέλησεν ἡ εὐσπλαγχνικωτάτη ἱμπερατρίτζα
τῆς Ἀουστρίας, νὰ δεχθῆ τινὰς φαμίλιας ἐκ τῆς Πελοποννήσου, πάντῃ ἀθλίας
καὶ τάλαιπώρους, ὁποῦ προσέδραμον εἰς τὸ ἔλεος τῆς κραταιᾶς καὶ γαληνο-
τάτης αὐτῆς βασιλείας καὶ νὰ τοὺς δώσῃ εἰς κατοικίαν αὐτῶν καὶ ἡσυχίαν
καὶ ἀνάπαυσιν τὴν παλαιὰν πόλιν τῆς Ἀκιληίας, μὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ προνόμια
ὁποῦ ἐζήτησαν, ἐν οἷς καὶ ἀρχιερέα ἀπὸ τὸ γένος τοῦς ρωμαῖον, νὰ εἶναι
ἐλεύθερος καὶ εἰς τὰ δόγματα καὶ ρητὰ τῆς πίστεως ἡμῶν ἀνενόηλητον, ἐδω-
ρήσατο νὰ ἐκλέγεται παρ' αὐτῶν καὶ ν' ἀναλαμβάνῃ τὴν ἔκδοσιν τῆς χειρο-
τονίας τοῦ ἀπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχην μὲ τὸ μέσον τοῦ πρέ-
σβευς τῆς γερμανικῆς βασιλείας, δίδοντας καὶ τὴν προσήκουσαν φιλοδωρίαν,
εἰς σημεῖον τῆς ὑποταγῆς του. Διὰ τοῦτο εὐρισκόμενος ἐγὼ ἐναυῦθα εἰς
Τριέστιον, μὲ ἐζήτησαν οἱ πατριῶταί μου καὶ τὸ ἀνέφερον καὶ τῆς βασιλείας
καὶ τοὺς τὸ ἐβεβαίωσεν, οἱ ὁποῖοι καὶ μὲ ἐπροσκάλεσαν νὰ πηγαίνω διὰ νὰ
μὲ παρουσιάσωσι ἔμπροσθεν τῆς ἱμπερατρίτζης, νὰ μὲ ἀποκαταστήσῃ ἐπίσκο-
πον τῆς Ἀκιληίας καὶ ποιμένα τῆς πτωχῆς ταύτης ἀποικίας. Ἄλλ' ἐγὼ δὲν
ἠθέλησα νὰ ὑπάγω, οὔτε νὰ δεχθῶ, οὔτε νὰ κάμω τίποτε, χωρὶς νὰ δώσω
πρῶτον τὴν εἶδῃσιν εἰς τὴν μητέρα μου τὴν ἅγιαν Ἐκκλησίαν, νὰ λάβω
ἐκεῖθεν ἐν πρώτοις τὴν ἀθώωσίν μου, καὶ δεύτερον τὴν συγκατάθεσιν καὶ
γνώμην καὶ θέλησιν. Ὅθεν, ἂν ἴσως καὶ φαίνεται τοῦτο καλὸν καὶ εὐλογον
εἰς τὴν ἐχέφρονα ὑμῶν κρίσιν, παρακαλῶ μὲ πρῶτον νὰ ἔχω τὰ χρεῖώδη συ-
στατικά ἐκκλησιαστικά πατριαρχικά καὶ συνοδικὰ ὑμῶν γράμματα, μὲ τὰ
ὁποῖα ἐφωδιασμένος νὰ ἀπέλθω εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς υποθέσεως. Ἐλπίζω λοι-
πόν, καθὼς εὐσπλαγχνίζονται τὸ δυστυχὲς ἡμῶν γένος ἀλλογενεῖς καὶ τὸ βοη-
θοῦσιν, οὕτω νὰ τὸ εὐσπλαγχνισθῆ καὶ ἡ μήτηρ ἡμῶν ἅγια Ἐκκλησία, νὰ
μὴ τὸ ὑστερήσῃ ἀπὸ ποιμένα πνευματικόν, ὁποῦ ζητοῦσι καὶ θέλουσι νὰ ἔχω-
σιν, ἵνα μὴ ὑπὸ τῶν λύκων, τῶν δροτῶν καὶ ἀοράτων καταναλωθῶσι. Ταῦτα
μὲν ταπεινῶς τε καὶ προσκυνητῶς, αἱ δὲ πανάγια καὶ θεοπειθεῖς ὑμῶν εὐχαὶ
εἴησάν μοι διὰ πάντός.

3

Τὴν ὑμετέραν σεβάσιμον πανιερότητα ταπεινῶς προσκυνῶ.

Μὲ βεβαιώνει, δεσπότη μου, ἡ καλοκαγαθία τῶν οἰκτιρομικῶν σπλάγχων σας, ὅτι κρα[τοῦν]τες μὲ τὰς πανιέρους ὑμῶν χειρὰς τὸ παρόν μου εὐτελές, θέλετε στοχαῖξεσθε νοερῶς κείμενον εἰς τοὺς πανιέρους ὑμῶν πόδας ἕναν συμπατριώτην πτωχότατον, γέροντα μὲ τὸν βαθμὸν τῆς ἀρχιερωσύνης καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν παραπτωμάτων του ἀναγκασμένον νὰ παραιτήσῃ τὸ νομίμως αὐτῷ δοθὲν ποίμνιον. Μὲ πληροφορεῖ ἡ χριστομίμητος αὐτῆς συνείδησις, ὅτι θέλει λάβει σπλάγγνα οἰκτιρῶν εἰς τὴν ἔλεεινὴν κατάστασιν ὁποῦ τὸν βλέπει, καὶ θέλει τὸν συντρέξει καθ' ὅσον δύναται, [δίδο]υσα εἰς αὐτὸν χεῖρα βοήθειας, ἅτε δὴ βέβαιος ὢν ὅτι ἐν ταῖς πανιέροις πλαξὶ τῆς θεοπνεύστου αὐτῆς καρδίας εὐρίσκεται ἐγκεχαραγμένον τὸ «ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν [ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποίη]σατε». Διὰ τοῦτο, δεσπότη μου, εὐέλπις ὢν ὅτι θέλετε κοιτάξει τὴν [.] ἡν σας, διὰ τὴν ψυχὴν τῶν γονέων σας, σᾶς στέλω τὰ παρόντα γράμ[ματα νὰ] τὰ ἀναγνώσετε καὶ ἀφοῦ καταλάβετε, νὰ μὴν κάμετε ὡς ἐγὼ γράφω, [ἀλλὰ] καθὼς ἡ κριτικωτάτη ὑμῶν διάνοια ἤθελε στοχασθῆ ὅτι εἶναι πρέπον [δεσπότη μου, διὰ] νὰ λάβω τὴν ἀθώωσίν μου, μὲ τὴν πλέον δυνατὴν συντομίαν. Ὅσον διὰ λό[γου μου, στε]ροχάζομαι ὅτι ἐπὶ συνόδου δὲν συμφέρει ν' ἀκουσθῆ Ἀκιληία, ἢ Τριέστι, ἢ ἄλλ[ο τοιοῦτο]. Ὅθεν στοχασθῆτε καὶ εἰ μὲν οὕτως ἔχει, ἡ πανιερότης της ἄς κρατήσῃ τὸ πρὸς τὸν πα[τριάρχη]ν γράμμα καὶ ἄς παραστήσῃ μόνον τὴν παραίτησιν, παρακαλῶ ὁμως νὰ εἶναι παρευθὺς εἰς χεῖράς σας καὶ ἡ ἀθώωσις. Εἰς ἐμένα, δεσπότη μου, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἤξεύρῃ ἡ πανιερότης της τὰ πάντα ἐπὶ λεπτοῦ, διὰ νὰ εἶναι ἐτοιμὴ καὶ νὰ ἔχῃ προκατασκευασμένα ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέσα ὁποῦ σταχαῖζεται, ὅτι θέλουσι χρησιμεύσουν εἰς καιρὸν ὁποῦ ὁ πρέσβυς ἔχει νὰ ζητήσῃ τὰς ἐκδόσεις. Εἰς αὐτὰ ἡμπορεῖτε νὰ συμβουλευθῆτε καὶ μὲ τὸν ἅγιον Σύμωρη καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι καὶ ἡ πανιερότης του, ὡς φιλάγαθος θέλει μὲ συντρέξει καὶ ὡς φιλόπτωχος θέλει μὲ συμπονέσει καὶ ὡς χριστομίμητος θέλει μὲ ἔλεήσει. Ἄγιοι ἀρχιερεῖς, βοηθήσατέ μου διὰ το ελεος τοῦ Θεοῦ, συντρέξατε ἕναν σας ταπεινὸν δούλον, ὁ ὁποῖος διὰ νὰ μὴν κάμῃ ἄδικον τῆς ἀρετῆς καὶ καλοκαγαθίας σας δὲν τολμᾷ νὰ σᾶς περικαλέσῃ περισσότερον, βοηθήσατέ μου καὶ ὁ Θεὸς βέβαια θέλει σᾶς τὸ ἀνταποδώσει, οὐ μόνον ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι θέλει σᾶς ἀξιώσει τῆς ἀτελευτήτου αὐτοῦ βασιλείας, ἧς εἶθε κἀγὼ ἀξιωθείην, διὰ τῶν πανιέρων καὶ θεοπειθῶν ὑμῶν εὐχῶν τε καὶ εὐλογιῶν : —

,αφος' (1777).

4 A

Τῷ παναγιωτάτῳ μοι αὐθέντῃ καὶ δεσπότη, τῷ οἰκουμεικῷ π(ατ)ριάρχη κυρίῳ κυρίῳ Σωφρονίῳ καὶ τῇ ἱερᾷ τῶν πανιερωτάτων ἁγίων ἀρχιερέων

συνόδῳ, τὴν μετὰ πάσης εὐλαβείας καὶ ταπεινώσεως ὀφειλομένην προσκύνησιν.

† Μὲ τὸ παρὸν μου ταπεινὸν καὶ προσκνητὸν γράμμα παρησιάζομαι ἔμπροσθεν τοῦ ὕψους τῆς ὑμετέρας παναγιότητος καὶ πάσης τῆς ἱεράς ὀμνηγύρεως, εὐχαριστῶντας καὶ ὑπερευχαριστῶντας τὴν ἄκραν εὐσπλαγχνίαν καὶ συμπάθειαν, ὅπου ἐδείξατε εἰς ἐμένα τὸν ταπεινὸν δοῦλόν σας καὶ μοι ἐστείλατε τὴν ἀθώωσίν μου, τὴν ὁποίαν ἔλαβα μὲ ὄλην τὴν πρέπουσαν χαρὰν καὶ εὐλάβειαν καὶ ἀνεπαύθη καὶ ἠσυχάσε τὸ πνεῦμά μου. Κύριος ὁ Θεὸς νὰ πολυχρονῆ καὶ νὰ στερεώη τὴν παναγιότητά της καὶ πᾶσαν τὴν ἱεράν τῶν σεβασμιῶν ἀρχιερέων ὀμνήγουριν, ὅπου χριστομιμήτως ἐλεημονᾶτε τοὺς πτωχοὺς καὶ τεθλιμμένους.

Ἄναφέρω λοιπὸν τῇ ὑμετέρῃ ἀγίᾳ καὶ σεμνοπρεπεστάτῃ κορυφῇ, ὅτι ἐδῶ εἰς τὸ στάτο τῆς καισαρικῆς βασιλείας γίνεται μία ἀποικία, εἰς τὴν παλαιὰν πόλιν τῆς Ἀκιληίας, εἰς τὴν ὁποίαν συνάζονται ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ δυστυχεῖς αἰχμάλωτοι καὶ καταπολεμούμενοι Πελοποννήσιοι χριστιανοί, τῆδε κάκεισε περιπλανώμενοι καὶ θλιβόμενοι καὶ κακочοούμενοι καὶ πάσης παραμυθίας ὑστερούμενοι, οἱ ὁποῖοι μὲ ἐζήτησαν διὰ πνευματικὸν ποιμένα τους καὶ μοῦ ἔγραψαν νὰ πηγαίνω διὰ νὰ μὲ παρησιάσουν ἔμπροσθεν τῆς ἰμπερατρίτζης νὰ μὲ βεβαιώσῃ καὶ νὰ μὲ ἀποκαταστήσῃ ἐπίσκοπον τῆς ἀποικίας ταύτης καὶ ἐγὼ δὲν ἠθέλησα νὰ ὑπάγω χωρὶς τὴν εἶδῃσιν καὶ γνώμην τῆς μητρὸς μου ἀγίας Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' αὐτοὶ συνήργησαν τόσον, ὅπου ἔλαβον καὶ δεκρέτο, ἀπόντος ἐμοῦ, μὲ τὸ ὁποῖον δίδει ὄλην τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὰ τῆς πίστεως καὶ ὅτι νὰ ὑπόκειται ὁ κατὰ καιρὸν ἐπίσκοπος τῆς ἀποικίας ταύτης ἀμέσως εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν Ἀνατολικήν, καὶ νὰ λαμβάνῃ τὰς ἐκδόσεις του ἀπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως π(ατ)ριάρχην μὲ τὸ μέσον τοῦ βασιλικοῦ αὐτόθι εὐρισκομένου πρέσβεως, δίδοντας καὶ τὴν φιλοδοξίαν του, κατὰ τὸ δεκρέτο εἰς σημεῖον τῆς ὑποταγῆς του. Διὰ τοῦτο ἐγὼ προλαμβάνω καὶ δίδω τὴν τοιαύτην εἶδῃσιν πρὸς ὑμᾶς, παρακαλῶντας θερμῶς καὶ ὀλοψύχως, ὁπόταν ἤθελε τὸ προβάλει ὁ πρέσβυς νὰ κάμετε εἰς ἐμένα τὸν πτωχὸν αὐτὸ τὸ ἔλεος καὶ τὴν εὐεργεσίαν, διὰ νὰ ἠσυχάσω καὶ ἐγὼ καὶ νὰ ἀναπαυθῶ ἀπὸ τὰς πολυκαιρικὰς ταλαιπωρίας καὶ δυστυχίας μου, τόπον ἐκ τόπου περιπλανώμενος καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου ὑστερούμενος.

Ἐλπίζω λοιπὸν καθὼς εὐσπλαγχνίζονται τὸ δυστυχὲς ἡμῶν γένος ἄλλογενεῖς καὶ τὸ βοηθοῦσιν, οὕτω νὰ τὸ εὐσπλαγχνισθῆ καὶ ἡ μήτηρ ἡμῶν ἀγία Ἐκκλησία νὰ μὴ τὸ ὑστερήσῃ ἀπὸ ποιμένα πνευματικὸν ὅπου ζητοῦσι καὶ θέλουσι νὰ ἔχωσιν, ἵνα μὴ ὑπὸ τῶν λύκων τῶν ὄρατῶν καὶ ἀοράων καταναλωθῶσι.

Ταῦτα μὲν ταπεινῶς τε καὶ προσκνητῶς, αἱ δὲ πανάγια καὶ θεοπειθεῖς ὑμῶν εὐχαὶ εἴησάν μοι διὰ παντός.

4 Β

Τὴν ἡμετέραν σεβάσιμον καὶ θεοφρούρητον πανιερότητα ταπεινῶς προσκυνῶ.

† Ἦν καὶ διαφυλάττοι ὁ τῶν ὄλων θεὸς ὑγιαίνουσαν ἄκρως καὶ πανευθυμοῦσαν μετὰ πάσης ἀγαθῆς καταστάσεως καὶ τῆς τῶν καταθυμίων ἀπάντων ἐπιτεύξεως. Τὴν σεβάσιμον ἐπιστολὴν τῆς ὑμετέρας πανιερότητος ἔλαβον καὶ λίαν ἐχάρην, μαθὼν τὰ τῆς ἀγαθῆς καὶ πεποθουμένης μοι ὑγείας της. Ἐλαβον καὶ τὴν ἀθώωσίν μου καὶ εὐχαριστῶ καὶ ὑπερευχαριστῶ τὴν χριστιανικὴν της συμπάθειαν, ὅπου μὲ ἐπαραστάθη ὡσὰν π(α)τῆρ φιλόστοργος καὶ ἔλαβον τὴν συγχώρησίν μου ἀπὸ τὴν ἀγιωτάτην μητέρα μου τὴν Ἐκκλησίαν. Κύριος ὁ Θεὸς νὰ στερεώη καὶ τὸν παναγιωτάτον ἡμῶν δεσπότην καὶ ἅπασαν τὴν τῶν ἁγίων ἀρχιερέων ὁμήγυριν, ὅπου εὐσπλαγχνίζονται τοὺς πτωχοὺς πάντοτε καὶ τοὺς ἔλεουσι.

Τώρα, δεσπότη μου, σὰς φανερώνω ὅτι ἐδῶ εἰς τὸ στάτο τῆς καισαρικῆς βασιλείας γίνεται μία ἀποικία εἰς τὴν παλαιὰν χώραν τῆς Ἀκιληίας, ἡ ἀποικία εἶναι ὅλοι συμπατριῶται, μὲ ἐξήτησαν διὰ ποιμένα τοὺς πνευματικόν, ἡ βασιλεία σιμὰ εἰς τὰ λοιπὰ τοὺς ζητήματα τοὺς ἔδωσε καὶ αὐτὸ μὲ δεκρέτο, τοῦ ὁποίου τὸ ἴσον μεταφρασμένον ἀπὸ τὸ γερμανικὸν εἰς τὸ Ἰταλικόν, ἰδοὺ ὅπου τὸ στέλλω καὶ θέλετε ἰδεῖ ὅπου διαλαμβάνει ὅτι ὁ κατὰ καιρὸν ἐπίσκοπος νὰ εἶναι παντελεύθερος εἰς τὸ ρητόν του καὶ νὰ ὑπόκειται ἀμέσως εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ νὰ λαμβάνη τὰς ἐκδόσεις του ἀπὸ τὸν π(α)τριάρχην μὲ τὸ χέρι τοῦ ἀμπασαδόρου τῆς αὐτῆς καισαρικῆς βασιλείας, δίδοντας ὁ αὐτὸς καὶ τὴν φιλοτιμίαν τοῦ π(α)τριάρχου, κατὰ τὸ δεκρέτο, εἰς σημεῖον ὑποταγῆς.

Παρακαλῶ λοιπὸν ὡς προστάτης καὶ καλοθελητῆς μου ἡ πανιερότης της, καθὼς μὲ ἐπαραστάθη καὶ ἔλαβον τὴν ἀθώωσίν μου, νὰ μὲ παρασταθῆ καὶ τώρα εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, νὰ τὸ προβάλλῃ τοῦ παναγιωτάτου καὶ τῶν ἁγίων ἀρχιερέων, νὰ ἔχουσι προλαβοῦσαν εἶδησιν, ὅπότεν τὸ προβάλλῃ ὁ μινίστρος νὰ γένη καὶ νὰ δοθῆ ἡ ἔγγραφος συνοδικὴ ἐπιβεβαίωσις τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἐλάτω εἰς τοῦ λόγου μου, κατὰ τὸ δεκρέτο, διὰ νὰ ἡμπεροῦσα καὶ ἐγὼ ὁ πτωχὸς νὰ ἡσυχάσω εἰς αὐτὸ τὸ μέρος, νὰ ζῆσω τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς μου, ὅσῳ νὰ ἔχω τὰ πρὸς τὴν χρείαν, νὰ μὴ περιπλανοῦμαι τῆδε κάκεισε, ὡσὰν ἕνας χαμημένος ἄνθρωπος.

Λυπήσου με, δεσπότη μου, καὶ βοήθησόν μοι διὰ τὴν ἀγάπην τῆς δυστυχισμένης μας πατρίδος. Λυπήσου ὄχι μόνον ἐμένα, ἀλλὰ καὶ τόσους ἄλλους πατριώτας σκλαβωμένους καὶ ἔλεινούς, ὅπου εἶναι ἄξιοι ὄχι μόνον ἐλέους, ἀλλὰ καὶ θρήνου ἀληθινοῦ. Οἴμοι τῆς δυστυχίας καὶ τῆς ἐλεινῆς τραγωδίας καὶ τίς νὰ μὴ κλαύσῃ καὶ νὰ μὴ θρηνήσῃ τοιαύτην συμφορὰν καὶ αἰχμαλωσίαν. Ἀφήτέ με ἐμένα τὸν πτωχὸν μὲ τοὺς πτωχοὺς τούτους, δώσετέ με τὸν ξένον μὲ τοὺς ξένους, κατατάξετέ με τὸν πάροικον καὶ παρεπίδη-

μον μὲ τοὺς παροίκους καὶ παρεπιδήμους. Ἐγὼ εὐχαριστοῦμαι ὡστόσον διὰ τὴν ἀγάπην τῶν συμπατριωτῶν μου καὶ μένω μετ' αὐτῶν νὰ μοιρολογοῦμεν τὴν πάτριον κακορριζικίαν μας. Καὶ θέλομεν μείνει χρεῶσται, ἐγὼ τε καὶ ὄλοι οἱ πτωχοὶ συμπατριῶται, οὐ μόνον νὰ ἐνθυμούμεθα πάντοτε τὴν μεγάλην χάριν ταύτην καὶ εὐεργεσίαν, ἀλλὰ καὶ νὰ παρακαλοῦμεν Κύριον τὸν Θεόν, διὰ τὴν πολυχρόνιον ζωὴν καὶ εὐημερίαν τῆς καὶ διὰ νὰ τῆς δώσῃ τὸν μισθὸν ἐπάξιον εἰς τὴν βασιλείαν του. Ἴδου ὁποῦ γράφω καὶ πρὸς τὴν ἱερὰν Σύνοδον τὸ παρὸν μου ταπεινόν, ἐγκλεισμένον γράμμα καὶ ἂν τῆς φαίνεται εὐλογον ὡς τὸ παρησιάζῃ. Καὶ παρακαλῶ νὰ ἔχω καὶ αὐθις τὰ σεβάσματα καὶ προσκνητὰ μοι αὐτῆς γράμματα, πληροφορίας χάριν καὶ παρηγορίας.

Ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος, τὰ δὲ ἔτη τῆς ὑμετέρας πανιερότητος εἶψαν ἀμύπολλα μετ' εὐδαιμονίας.

Μεθ' ὃ ἡ σημείωσις δι' ἄλλης χειρὸς :

Ἐστάλησαν εἰς Βασιλεύουσα 26 Ἰουνίου.

5 A

Ἐτη ὑγιεινά, πολυάριθμα καὶ κατὰ τὸν διπλοῦν ἄν(θρωπ)ον σωτήρια. Τῆς ὑμετέρας πανιερότητος ἐν Χ(ριστ)ῷ ἀδελφός, εἰς τὰς προσταγὰς σας.

Τὰ ὕψη τῆς ὑμετέρας παναγιότητος μετὰ καὶ τῶν περὶ τὴν αὐτῆς παναγιότητα πανιερωτάτων) ἀρχιερέων δουλικῶς ἅμα καὶ πανευλαβῶς προσκυνῶ.

† Ἦν καὶ ἐπικρατεῖη ἀκλονήτως ὁ παντοκράτωρ ἐπὶ τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον ὡς μακροίωνας. Ἡ πρὸς τὴν κοινὴν ἡμῶν μητέρα, τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ ποιμενάρχου ἡμῶν Σωτήρος πνευματικῆ μου οἰκείωσις καὶ συνέργεια προσέτι παραθαρρύνει τὴν ἐμὴν ταπεινότητα, ἤδη παροικοῦσαν τὰ ὑπερόρια, ἐντὸς τῶν ὁρίων διὰ γραμμάτων γοῦν νὰ ἐμπεριπατήσω καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ δικαίᾳ στάθμῃ τῆς ὑμῶν εὐθυδικαίας ὑποστρώσας νὰ ἀντισταθμίσω. Ἦμην ποτὲ καὶ ἐγὼ μικρὸς ἐν τοῖς ἀδελφοῖς μου καὶ ποιμνίου πνευματικοῦ ποιμὴν ὅτι μικρότερος, δέσποτα καὶ αὐθέντα μου, καθὼς τὸ παρ' οὗ καὶ ἐμοῦ διάλληλον γράμμα διαμαρτύρεται, τὴν τε διαδοχὴν τῆς ἐμῆς ἀρχιερατείας καὶ τὴν καταβολὴν τοῦ χρέους τῆς ἐπαρχίας. Ἄλλ' ἐξέπεσον ταύτης ὁ τάλας, οἷς κρύμασι Θεὸς οἶδε καὶ αἷς πᾶσιν ὑμῖν περιστάσεσι καταδήλοισ. Συνεξέπεσον δὲ καὶ πᾶσα ἡ ἐμὴ συγγένεια, πατὴρ γηραιός, μήτηρ προβεβηκυῖα, ἀδελφοὶ τρεῖς κατὰ σάρκα, οἱ πάντες ἔκτοποι καὶ μετανάσται καὶ γυμνοὶ τῶν ἰδίων καὶ χρεῶν τῶν ἀναγκαίων, αὐτοὶ μου μάλιστα οἱ γεννήσαντες λύπη λοιπὸν συνεχόμενοι οὐ μετρία ὡς αἷτιος ἐγὼ τῆς ἐκείνων γυμνότητος καὶ ἀπορίας (ἴσα γὰρ κατεβλήθησαν εἰς τὴν δοθεῖσαν μοι ἐπαρχίαν τὰ πλείω ἦτον τῶν τε γονέων καὶ αὐταδέλφων μου). Ἀκοίμητον ἔκτοτε τρέφω τὸν σκόληκα τῆς συνειδήσεώς μου. Εἶναι δὲ καὶ βεβαιωμένα παρὰ τῆς ἀγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου τῶν πανιερωτάτων) ἀρχιερέων, πλὴν ἐπὶ ξένοις ὀνόμασι, κατὰ τὴν

πᾶσιν ἡμῖν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν, λόγῳ οἰκονομίας δικαίας καὶ ἀξημίου. Τοιαῦται εἶναι καὶ ὅσες ὁμολογίες αὐλικῆς φέρει ὁ αὐτάδελφός μου Νικόλαος τὰς ὁποίας ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ ἐν συνειδήσει ὁμολογῶ, ὅτι τὰ διαλαμβανόμενα ἄσπρα καὶ εἰς τὰς τέσσαρας ὁμολογίας, τὰς εὐρισκομένας ἤδη εἰς τὰς χεῖρας τοῦ αὐταδέλφου μου Νικολάου καὶ συμποσουμένας εἰς γροσσία χίλια πεντακόσια, πάλιν ἐπαναλαμβάνω καὶ λέγω μεθ' ὄρκου μου, ὅτι εἶναι ἄσπρα τοῦ πτωχικοῦ μου ὀσπιτίου. Γουνάζομαι λοιπὸν καὶ τῆς ὑμετέρας παναγιότητος καὶ τῆς ἱεράς ἀπάσης συνόδου τῶν πανιερω(ωτάτων) ἀρχιερέ(ων), καὶ δεσποτῶν μου, ὅπως ἐπινεύσητε καὶ οἰκονομήσητε τὸ χρῆμα οὗτο τῶν κατ' οἰκονομίαν ἐπὶ ξένοις ὀνόμασι γεγραμμένων ὁμολογιῶν μου καὶ βραβεύσητε διὰ τούτων δικαίως, τοὺς τε γηραιοὺς γονεῖς καὶ τοὺς κατὰ σάρκα μοι ἀδελφούς καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις καὶ ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ τὴν συνειδήσιν καθησυχάσητε, τὰ πρὸς τοὺς ἐμοὺς ἔλεῃ ἐμὲ κυρίως ἐπιλογιζόμενοι.

Καὶ ταῦτα μὲν προσκυνητῶς, αἱ δὲ πανάγια αὐτῆς εὐχαί τε καὶ εὐλογίαι εἴησάν μοι ἐν βίῳ παντὶ προπύργιον.

α,απβω (1782) Ἰουλίου λα'.

Τῆς ὑμετέρας παναγιότητος

5 B

Τὴν ὑμετέραν θεοδόξαστον πανιερότητα ἐν Κ(υρίῳ) κατασπαζόμενος, ταπεινῶς προσκυνῶ.

Διατηρεῖα αὐτὴν τὸ θεῖον εἰς μακροαίωνας. Ὁ τῆς πατρίδος λόγος συνωδευμένος, μᾶλλον δὲ τῷ τοῦ πν(εύματος) τῆς θείας ἡμῶν ἀρχιερωσύνης ἐνισχυμένος, πάντοτε μὲ ἐπέτρωσε καὶ τὴν ἐνώχλησα πολλάκις καὶ εἰς πολλά, πληροφορηθεὶς διὰ πάντων ἦν φέρει πρὸς ἐμὲ καρδίαν φιλοκάγαθον καὶ εὐεργετικὴν ὁ φιλοκάγαθός μοι καὶ εὐεργέτης δεσπότης μου καὶ γέροντάς μου ἅγιος Δέρκων, δέρκων ἀείπτε περὶ ἐμοῦ καὶ τῶν ἐμῶν, ἀλλ' ἀντιμετρήσαι ὑμῖν τὰ ποτήρια ὁ πλούσιος ἐν ἔλεει Θεὸς ἐν τε τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι.

~~Ὡς εἰδήμονος λοιπὸν τῶν ἐπιθέσεων μου δὲν βαρύνω τὴν κελυφρῶν τιδα ψυχῆς της διὰ πολλῶν, ἀλλὰ συντόμως τῇ φανερώνω ὅτι ὄχι μόνον διὰ τὴν ὁμολογίαν, ὅπου ὁ αὐτάδελφός μου Νικόλαος εἰς χεῖράς του φέρει γροσίων πεντακοσίων, ἀλλὰ καὶ διὰ ἄλλας τρεῖς συμποσουμένας καὶ αὐτὰς εἰς πουργεῖα δύο, μεθ' ὄρκου μου καὶ ἐν φόβῳ Θεοῦ ὁμολογῶ, ὅτι εἶναι ἄσπρα τοῦ ὀσπιτίου μου καὶ ὅτι κατ' οἰκονομίαν τὴν συνήθη εἶναι γεγραμμένα εἰς ξένα ὀνόματα. Τοῦτο παρασταίνω καὶ εἰς τὸ γράμμα τοῦ οἰκουμηνικοῦ δεσπότη μου καὶ τὴν ἁγίαν Σύνοδον, τὸ ὁποῖον ἰδοὺ περικλείω διὰ νὰ τὸ ἀναγνώσῃ αὐτὴ ἢ βαθύνεια της καὶ νὰ συνομιλήσῃ με τοὺς ἐν πν(εύματι) συναδέλφους της, διὰ νὰ παρασταθῇ ἔπειτα ἐπὶ Συνόδου καὶ νὰ οἰκονομηθῇ ὅλη ἡ ποσότης καὶ τῶν τεσσάρων ὁμολογιῶν, καθὼς αἱ περιστάσεις~~

ἀπαιτοῦσι καὶ ἡμῶν τῶν δανειστῶν καὶ τῆς ἐπαρχίας. Περιεκλείω ὁμοίως καὶ τὸ γράμμα ὁποῦ ἔλαβα τὴν ἐπαρχίαν τότες, μήπως καὶ χρειασθῆ. Ὁ αὐταδέλφος μου Νικόλαος θέλει εἶναι ὁ γνωριζόμενος καὶ κυρίως δανειστής ὅλης τῆς σούμας καὶ κύριος εἰς τὸ νὰ κλίνη εἰς ὅ,τι εὖρη εὐλογον ἢ ὑμετέρα ἀγάπη καὶ πατρικὴ τῆς θέλησις, συμφώνως μὲ τὴν πανίερον ἀδελφότητα.

Ὅσα ἀποφασισθοῦν νὰ δεχθῆ ἡ ἐπαρχία Μοθώνης ἐπάνω της, ἄς μοιρασθοῦν δι' ὁμολογιῶν ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς τρεῖς αὐταδέλφους μου Νικόλαον, Γεώργιον καὶ Ἀνάστον διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον, οἱ ὁποῖοι ὁμοῦ μὲ ἐμὲ τὸν ταπεινόν, ὡς εὐεργετημένοι πολλάκις παρὰ τῆς χριστομιμήτου αὐτῆς καρδίας ἐγκαρδίως θέλει ἱκετεύσωμεν τὸν πλουσιόδωρον Θεὸν εἰς τὸ νὰ ἐπιβρέχη ἐπ' αὐτὴν πλοῦσια τὰ ἔλεή του.

Καὶ ταῦτα μὲν προσκυνητῶς, τὰ δὲ ἔτη τῆς ὑμετέρας δεσποτικῆς κοροφῆς εἶησαν ὑγιεινά, πολυάριθμα καὶ ἀνεπηρέαστα.

αψββ' (1782) Ἰουλίου λα'.

Τῆς ὑμετέρας πανιερότητος

Ἐν Χ(ριστ)ῷ ἀδελφός καὶ εἰς τὰς προσταγὰς.

5 Γ

Τὴν αὐτῆς πανιερότητα ἀδελφικῶς ἐν Κ[υρί]ῳ κατασπαζόμενος, ὑπερήδιστα προσαγορεύω καὶ προσκυνῶ.

Ἦν καὶ διατηρεῖ τὸ θεῖον ἀνωτέραν πάσης καιρικῆς περιστάσεως. Ἡ πρὸς ἐμὲ τὸν ταπεινὸν φιλοκάγαθος αὐτῆς κλίσις, ἐμπερίστατος εἰς πολὺς μου περιστάσεις, θαρσαλέως ἐξεγείρει με εἰς τὸ νὰ τὴν ἀσπασθῶ ἀν ἀδελφικῶς καὶ ἔπειτα νὰ ζητήσω θερμῶς τὴν καθαρὰν συμβολὴν της, δεδομένην εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ αὐταδέλφου μου Νικολάου, μεθ' οὗ καὶ συλλαλήσει τὰ καθήκοντα καὶ τὴν ἰσχυρὰν προστασίαν της εἰς τὰς οἰκογενειακὰς μου δικαίας ὑποθέσεις, ἀφορώσας ὅχι ποτὲ ἐμὲ τὸν ὑπερόριον, πλὴν ἡλεημένον, ἀλλὰ τοὺς ἐμοὺς γεννήτορας καὶ ἀδελφούς κατὰ σάρκα, τοὺς ταπεινοὺς της δούλους.

Τέσσαρες ὁμολογίαι, δεσπότη μου, αὐλικαὶ εὐρίσκονται ἤδη εἰς τὰς χεῖρας τοῦ αὐταδέλφου μου Νικολάου, ὡς κυρίου δανειστοῦ πρὸς τὴν ποτὲ ἐπαρχίαν Μοθώνην. Τούτων ἡ ποσότης εἶναι ἐν συνειδήσει ὅλου τοῦ πτωχικοῦ ὄσπιτίου μας. Κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ὁμως παρ' ἡμῖν ἄπασιν οἰκονομικὴν συνήθειαν, ἐμπεριέχουσιν ὀνόματα πάντα ξένα καὶ τῆς καταβολῆς ἀλλότρια. Πρὸ πολλοῦ μία μόνη τῶν ὁμολογιῶν, ἥτις περιέχει κεφ(άλαιον) γρόσια 500, ἐδείχθη ἐπὶ συνόδου παρὰ τοῦ ἰδίου μου αὐταδέλφου Νικολάου, ὅστις καὶ ἤκουσε δικαίως παρὰ τῆς ἁγίας Συνόδου, ὅτι ἐξ ἀνάγκης ἀπαιτεῖται ἡ ἐδική μου ἐν φόβῳ Θεοῦ μαρτυρία διὰ τὴν λεγομένην παρὰ τοῦ αὐταδέλφου μου οἰκονομίαν. Ὅθεν γράφω ἤδη πρὸς τε τὸν οἰκουμ(ενικόν) δεσπότην καὶ τὴν ἁγίαν καὶ ἱερὰν ὑμῶν Σύνοδον, ὅτι ἡ συνήθης οἰκο-

νομία ἐνθεωρεῖται ὄχι μόνον εἰς ἐκείνην τῶν 500, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας τρεῖς προσέτι ἄλλων γροσίων χιλίων, δανειστάς ἀληθεῖς ἐχούσας ἐμέ τε καὶ τοὺς ἐμούς.

Προστάτην διὰ γραμμάτων μου ταπεινῶς ἔχω σὺν Θεῷ, τὸν σεβασμιώτατόν μοι ἅγιον Δέρκων καὶ Γέροντα, μεθ' οὗ ἐλπίζω ἀνεπαισχύντως καὶ τὴν ὑμετέραν θεοδόξαστον πανιερότητα, συνεφελκύνουσαν εἰς τὸ δίκαιον καὶ ὅσους φιλοδικαίους καὶ φιλαδέλφους ἀδελφούς καὶ δεσπότης μου, οὓς καὶ δι' αὐτῆς καὶ καθικετεύω καὶ προσκυνῶ.

Αὐτὴ μου ἡ δικαία ἐπιθυμία καὶ ἐνθερμος παρακλήσις μου πρὸς ὑμᾶς τοὺς δεσπότης μου καὶ εὐεργέτας, μάλιστα τῶν γηραιῶν γεννητόρων μου, ἔμπρακτος γενομένη καὶ οἰκονομουμένη τοῖς δανεισταῖς ἡμῖν καὶ τῇ ἐπαρχίᾳ Μοθώνης, ὄχι μόνον θέλει ἐνσταλάξει τὴν γαλήνην εἰς τὴν ψυχὴν μου, ἐνοχλουμένην ἐν συνειδήσει διὰ τὴν ἀκούσιον ἐνοχὴν εἰς τὴν ζημίαν τοῦ ὀσπιτίου μου, ἀλλὰ τρόπον τινὰ θέλει ἐπιορέξει πολλὴν τὴν εὐφροσύνην εἰς ὄλον ἐμέ, ὡς ἀπολαμβάνοντα ἐπὶ δικαίῳ τῆς ἀδελφικῆς ὑμῶν ἀντιλήψεως καὶ θέλει μου κινήσουν καὶ γλῶσσαν καὶ χεῖλην εἰς τὸ νὰ ἐξαιτουῖμαι ἐν ὅσῳ ζῶ ὑπὲρ πάντων καὶ μάλιστα ὑπὲρ αὐτῆς.

6

† Τὴν ὑμετέραν πανιερότητα ἀδελφικῶς κατασπάζομαι.

† Πρὸ πολλοῦ ἔπρεπε νὰ συνευφρανθῶ μετ' αὐτῆς πνευματικῶς, διὰ τὴν πνευματικὴν ἀνάβασίν της εἰς τὸν ἔνθεον θρόνον τῆς ἐνδόξου μητροπόλεως Σμύρνης καὶ νὰ συγκαρῶ μετὰ τοῦ πνευματικοῦ της ποιμνίου, τοῦ ὁποίου τὴν ποιμαντορίαν ἀναδείξει σωτήριοι δι' αὐτῆς ὁ ἰσχυρὸς τοῦ ὑψίστου βραχίον. Ἐσιώπησεν ἄχρι τῆς ὥρας ταύτης τὸ στόμα, ἀλλ' ὄχι ποτὲ καὶ ἡ καρδιά, τῆς ὁποίας τὴν διάθεσιν καὶ τὴν πρὸς αὐτὴν κλίσιν πάνυ καλῶς οἶδεν ἡ ὑμετέρα πανιερότης. Ὅθεν ἐγκαρδίως καὶ ἤδη ἐπεύχομαι αὐτῇ πᾶν ὅ,τι σωτήριοι μετὰ μακροβιότητος ὑγιοῦς καὶ ἀκυμάντου.

Δὲν ἐξαλείφθησαν ἀπὸ τῆς μνήμης μου ὅσα πρὸ χρόνων ἤδη ἐγράψατε πρὸς ἡμᾶς διὰ τὸν αὐτίστον ἀδελφόν μου Ἀνάστην, ὅτι δηλαδὴ ἀδελφὸς νὰ φανῶ εἰς αὐτὸν καὶ δι' ἔργου. Ἀλλ' ἐκείνο ὅπου τότε ἐμπεριστατάως δὲν ἐδυνήθη νὰ ἀποφασίσω, τώρα δι' εὐχῶν της ἀπεφάσισα καὶ τὸν ἔγραψα ὅτι ὁμοῦ μὲ τὸν πατέρα μου καὶ τὴν ἀδελφὴν μου νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τοὺς τόπους μας, πλὴν μὲ τὴν ἐπιστάσιαν πάντοτε τῆς πανιερότητός της, τὸ ὁποῖον θέλει τῇ εἶναι γνωστὸν ἕως τώρα καὶ ἐκ στόματος τοῦ αὐταδέλφου μου Ἀνάστα, ὅστις καὶ μᾶς ἀπεκρίθη, ὅτι σὺν Θεῷ κατὰ τὸν ἐρχόμενον Αὐγουστον θέλει κινήσουν ἐξάπαντος. Τοῦτο ὅμως ἀν ἀληθείᾳ, παρακαλῶ τὴν ἀδελφικὴν της ἀγάπην νὰ μὲ πληροφορήσῃτε ταχέως μὲ γράμματά της, διὰ νὰ ἐτοιμάσω καὶ νὰ προφθάσω εἰς χεῖράς της τὰ ἐφόδιά τους. Ἐπειδὴ, ἀν ἡ πανιερότης της δὲν μὲ βεβαιώσῃ τὴν σύμφωνον ἀναχώρησιν ἀπὸ τῶν

αὐτόσε εἰς τοὺς τόπους μας, τόσον τοῦ πατρός μου, ὅσον καὶ τοῦ ἀυταδέλφου καὶ ἀδελφῆς μου, δὲν θέλει τοὺς κάμω καμμίαν δυνατὴν προμήθειαν. Ὅθεν ἐξ ἀνάγκης παρακαλῶ ταχέως περὶ τούτου νὰ μὲ πληροφορήσητε μὲ ἀδελφικὰ καὶ πανίερα γράμματά της.

Ἐγὼ συνομιλῶντας ἐδῶ μὲ τὸν διδάσκαλον καὶ ἱεροκῆρυκα Ἰωάσαφ τὸν Κορνήλιον διὰ τὴν μελετωμένην ἔκδοσιν τῶν κοινωφελῶν διδασκῶν του καὶ μανθάνοντας παρὰ τοῦ ἰδίου, ὅτι ἔγραψε καὶ πρὸς τὴν πανιερότητά της ἀπὸ Βενετίας, διὰ νὰ γίνῃ ἱκανὴ συνδρομὴ δι' αὐτῆς, ἀπὸ τε τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ πολιτικοῦ συστήματος τῆς χριστιανικῆς ἐπαρχίας της, βλέποντάς τον δὲ καὶ λελυπημένον εἰς ἄκρον, διὰ τὸ νὰ μὴν ἤξιώθη οὐδὲ κἂν ἀποκρισεως, τὸν ἐπαρηγόρησα λέγοντας ὅτι ὄχι μόνον γράμμα, ἀλλὰ καὶ συνδρομὴν πλουσίαν θέλει ἐπαπολαύσει παρὰ τῆς πανιέρου ψυχῆς της καὶ φιλαρέτου καὶ φιλογενοῦς καρδίας της.

Ὅθεν πολλὰ τὴν παρακαλῶ καὶ περὶ τούτου, ἀδελφέ, νὰ προβάλετε καὶ δι' ἀγάπην μου πρὸς τοὺς αὐτόσε ἄρχοντας καὶ λοιποὺς χριστιανοὺς τὴν κοινωφελῆ ἔκδοσιν τῶν τοιούτων πολυμαθῶν καὶ ρητορικῶν λόγων καὶ νὰ τοὺς πείσετε εἰς τὸ νὰ καταγράψουν τὰ ὀνόματά τους, καθὼς ἔγραψαν καὶ οἱ ἐνταῦθα χριστιανοὶ καὶ οἱ τῆς Βενετίας καὶ οἱ τῆς Βιέννης. Ὁμολογῶ ὅτι πολλὰς φορὰς ἔχαριτώθηκα παρ' αὐτῆς, ἀλλ' ἡ παρούσα παραάλησις μου, περὶ τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως τοῦ πρὸ χρόνων γνωστοῦ μοι καὶ ἤδη μάλιστα πεφιλημένου μου ἱεροκῆρυκος, θέλει εἶναι ἡ κορωνὴ τῶν εἰς ἐμὲ χαρίτων της (*).

Ταῦτα μὲν ἀδελφικῶς, τὰ δὲ ἔτη τῆς ὑμετέρας πανιερότητος εἶψαν θεόθεν πολυάριθμα, πανευφρόσυνα καὶ ἀνεπηρέαστα.

Ἐν Τριεσίῳ α.π.π.ζ' (1787).

Τῆς ὑμετέρας πανιερότητος ἐν Χριστῷ ἀδελφός καὶ εἰς τοὺς ὀρισμούς.

7

† Θεοφιλέστατε ἐν Χ(ριστῷ) ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἡμῖν ἀδελφὲ ἅγιε πρῶην Μοθώνης κύριε Ἄνθιμε, τὴν θεοφιλίαν της ἀδελφικῶς ἀσπαζόμενοι ὡς ἡδιστα προσαγορευόμεν, ἦν καὶ διαφυλάττοι ὁ ἅγιος θεὸς ἐν ἄκρῳ ὑγείᾳ, εὐημερίᾳ τε καὶ μακροβιότητι μεθ' ὅσων ἄλλων ἐφίεται καὶ ἐπιποθεῖ. Τὸ ἀπὸ κς^{ης} τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου ἀδελφικὸν αὐτῆς ἀσμένως ἐλάβομεν καὶ ἐχάρημεν διὰ τὴν ἐφετὴν ἡμῖν ὑγείαν της, ἔγνωμεν καὶ τὰ ἐφεξῆς, ἐν οἷς δηλονότι στέλλουσα τὴν παραίτησίν της εἰς τὴν Ἐκ-

1. Περὶ τοῦ ἱεροκῆρυκος τούτου, περὶ τοῦ ὁποίου τόσον θερμῶς συνηγορεῖ ὁ Ἄνθιμος πρὸς τὸν Γρηγόριον τὸν Ε' βλ. Κ. Ν. Σάθα, Νεοελληνικὴ Φιλολογία, ἐν Ἀθήναις 1868, σελ. 528 - 529. Οἱ λόγοι τοῦ Κορνηλίου ἐκδοθέντες εἰς δύο τόμους ἐν Βενετίᾳ 1788, ἀναγράφουν τὸν Ἄνθιμον εἰς τὸν κατάλογον τῶν συνδρομητῶν τοῦ συγγραφέως.

κλησίαν, ζητεί επομένως παρ' αὐτῆς καὶ τὴν ἀθώωσίν της. Ὅθεν, κατὰ τὴν ἀξίωσίν της ἐτελείωσε τὸ αἴτημά της καὶ ἰδοὺ ὅπου περικλείεται ἡ ἀθώωσίς της ὑπογεγραμμένη παρὰ τε τοῦ παναγιωτάτου καὶ παρὰ πάσης τῆς ἱεραῆς Συνόδου, ἡ ὁποία καὶ τῆς στέλλεται διὰ χειρὸς τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀρχοντος μεγάλου σπαθάρη κυρίτζη Ἰακωβάκη Ρίζου, παρ' οὗ καὶ τὰ γράμματά της ἐλάβομεν. Ἐς γράφῃ δὲ ἡμῖν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς καὶ ἄς μᾶς χαροποιῇ μὲ τὴν δῆλωσιν τῆς περιποθῆτου ἡμῖν ὑγείας της, ἧς καὶ τὰ ἔτη εἶψαν θεόθεν πλεῖστα καὶ εὐτυχῆ.

ἄφοξ' Ἀπριλίου ια'.

Ἐν Χ(ριστῷ) ἄγαπητὸς αὐτῆς ἀδελφὸς
† Ὁ Δέρκων Ἀνανίας (1)

8

Ὁ ἅγιος γέροντάς μου ἀδελφικῶς τὴν ἀσπάζεται καὶ ἐρωτᾷ διὰ τὴν ὑγείαν της.

Τὴν ὑμετέραν σεβασμιωτάτην μοι θεοφιλίαν δουλικῶς προσκυνῶ καὶ εὐλαβῶς ἀσπάζομαι τὴν ἁγίαν της δεξιάν.

† Ἦν καὶ περιφρουρεῖ ὁ τῶν ὄλων Θεός, ἄκρως ὑγιαίνουσιν καὶ ἀμεταπτώτως εὐημεροῦσαν μετ' εὐζωίας καὶ μακροβιότητος, νὰ τὴν ἀπολαύσωμεν ὡς ἐφιέμεθα ἅπαντες. Καὶ προλαβόντως ἔγραψα τῇ σεβασμίᾳ μοι αὐτῆς θεοφιλίᾳ πρὸς βία Λιβόρνου καὶ ἐλπίζω μέχρι τοῦδε νὰ τὸ ἔλαβε. Ἦδη δὲ δὲν ἔλειψα, ἀφοῦ ἔλαβον τὸ σεβάσμιόν της διὰ τοῦ τζελεπῆ Νικολάκη Μαριδόγλου, μετὰ τὰς δουλικὰς μοι προσκυνήσεις, νὰ ἐρωτήσω περὶ τῆς ἐφετάτης μοι ὑγείας της. Ἐπομένως νὰ δηλοποιήσω αὐτῇ, ὅτι δι' εὐχῶν της ἁγίων κἀγὼ καὶ ὅλοι οἱ συγγενεῖς της ὑγιαίνομεν, ὁ μὲν κυρ' Ἀνάστος ἀπῆλθεν εἰς βασιλεύουσιν, διὰ νὰ θεωρήσῃ καὶ ἐδικήν του ὑπόθεσιν μὲ πραγματεῖαν του, τὸ περισσότερο δὲ διὰ νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς ἁγίας Συνόδου τὴν ἀθώωσίν της, καθὼς καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχιερέων, ὁμοίως καὶ διὰ τὰς ἀυλικὰς ὁμολογίας νὰ κάμῃ τρόπον διορθώσεως, τοῦ ὁποίου καὶ ἔγραψα εὐθύς καὶ ἔστειλα καὶ τὰ γράμματά της καὶ ἐλπίζω νὰ ὑπάγουν οἱ δουλεῖτες τοῦ σελαμεῖν, ἀλλὰ δὲν ἔλαβον ἀπάντησιν ἀπὸ λόγου του καθαρῶν, ὅπου νὰ τῆς γράψω, ὁ δὲ κυρ-Νικολῆς ἐπῆγεν εἰς Κρίμι διὰ πραγματεῖαν του, οἱ λοιποὶ εἶναι ἐδῶ. Ἐγὼ δι' εὐχῶν της εὐρίσκομαι παρὰ τῷ ἁγίῳ Σμύρνης, καθὼς τὸ ἤξεύρει καὶ τῆς τὸ προέγραφον, τὸ ἐπάγγελμα ἀρχιδιάκονος, ὑπεραγαπώμενος παρὰ τῆς πανιερότητός του οὐ μετρίως. Τὸ γνωρί-

1. Ὁ Δέρκων Ἀνανίας ὑπῆρξεν ὁ προστάτης καὶ γέροντας τοῦ Ἀνθίμου, τέκνον πιθανάπατα τῆς Δημητσάνης καὶ οὗτος, καίτοι ἄγνωστος εἰς τοὺς σχετικούς καταλόγους τῶν ἐκεῖθεν προερχομένων ἀρχιερέων. Δέρκων οὗτος ἐγένετο τὸ ἔτος 1773 ἀπὸ Ἀγγιάλου, ἀπέθανε δὲ τὸ 1791. Εἰς τοῦτον θ' ἀφιερῶσωμεν ἐν καιρῷ ἴδιον σημείωμα.

ζω ἀπὸ καλωσύνην καὶ ὁ Θεὸς νὰ τὸ ἀντιπληρώσῃ μυριοπλασίως. Κυβερνοῦμαι, δεσπότη μου, καὶ ἐγὼ ὀλίγον διὰ νὰ προφθάσω τοὺς συγγενεῖς μου. Πλὴν ἡ ἀκαταστασία τῆς πατρίδος καὶ ἡμᾶς δὲν ἀφήνει νὰ ἡσυχάσωμε καὶ ἐκείνους ὁ Θεὸς νὰ ἐλέησῃ, ἐπειδὴ καθὼς βλέπομεν δὲν εἶναι πλέον ἐλπίς σωτηρίας ἀπὸ ἐκείνον τὸν τόπον, ὅτι ἤλθε τὸ πρᾶγμα εἰς αὐξήσιν μεγάλην, οὔτε βασιλέα μέλει διὰ ἐκείνον τὸν τόπον, οὔτε πασιᾶ, οὔτε ἀγᾶ, οὔτε ἄλλον τινά, μόνον θεία παραχώρησις ἔγινε νὰ ἐρημώσῃ ἐκείνους ὁ τόπος καὶ καθημερινῶς ξεμπαρκάρονται ἐδῶ ἀναρίθμητοι σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις καὶ εὐρίσκουν, δεσπότη μου, καὶ τὴν κυβέρνησίν τους. Ὁ ἅγιος Θεὸς ἐκεῖ τοὺς ὠργίσθη, ἀλλὰ ἐδῶ τοὺς εὖσπλαγγίσθη, ἐπειδὴ οἱ ἀγάδες τῆς Ἀνατολῆς συνερίζονται ποῖος νὰ τοὺς πρωτοπάρῃ εἰς τοὺς τόπους των καὶ τοὺς κτίζουν ἐκκλησίας, τοὺς φτειάνουν ὀσπίτια, χωρία ρωμαϊκα χωριστά, μὲ ἀσυδοσίαν δέκα χρόνους, δηλαδὴ τοῦ χαρατζίου, ὅθεν οἱ δουλευτάδες κυβερνῶνται μὲ ἐτούτον τὸν τρόπον, οἱ δὲ λοιποὶ ὁποῦ εἶναι συνηθισμένοι εἰς ἀλιβερίσια πηγαίνουν εἰς τὰς πολιτείας καὶ κυβερνοῦν πολλὰ καλά. Ἐδῶσε ὁ Θεὸς ὑγείαν καὶ ἡ ἀγία τῆς εὐχῆ νὰ τὴν φυλάξῃ μέχρι τέλους. Εἶναι ἀρκετὲς φαιμέλια ἀπὸ τὴν πατρίδα μας. Ἀπεφάσισα καὶ ἐγὼ νὰ φέρω τοὺς συγγενεῖς μου ἐδῶ, δηλαδὴ δύο ἀδελφὰς καὶ τὴν μητέρα μου ὁποῦ ἔχω, ἐπειδὴ ὅλοι οἱ ἄλλοι εἴμεθα ἐδῶ, νὰ τίς παντρέψω μὲ τὴν εὐχὴν τῆς μὲ τίποτε συντοπιτάκια, νὰ ἡσυχάσω πλέον. Χαίρομαι τῇ ἀληθείᾳ, ὁποῦ βλέπω τοὺς συγγενεῖς τῆς, ὁποῦ εἶναι πολλὰ προκομμένοι καὶ κυβερνημένοι, ὁποῦ ἐγένεατε αἰτία καὶ ἐγλύτωσαν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μύρια βάσανα.

Τί νὰ τῆς γράψω, δεσπότη μου, ἐπιθυμῶ νὰ τὴν ἀπολαύσω καὶ νὰ τῆς ἐξομολογηθῶ ἀκριβῶς τὰ πάντα. Πλὴν διὰ νὰ μὴ βαρύνω τὰς ἀκοάς τῆς, κάνω τέλος καὶ ζητῶ συγγνώμην. Ταῦτα μὲν δουλοπρεπῶς, ἡ δὲ ἀγία τῆς εὐχῆ εἶη μετ' ἐμοῦ.

αυρος^φ Αὐγούστου θ' ἐκ Σμύρνης

Εἰς τὰς προσταγὰς τῆς πρόθυμος
Ὁ τοῦ ἁγίου Σμύρνης ἀρχιδιάκονος
Γρηγόριος

Ὁ θεϊκὸς μου κὺρ-Μελέτιος τὴν προσκυνεῖ δουλοπρεπῶς. Ὁ διδάσκαλος Ἀγάπιος, Χ' Γεράσιμος καὶ ὁ Νικόδημος ἱεροδιάκονος, ὅστις εὐρίσκειται δευτέρος τῇ τάξει ἐνταῦθα, δηλ. τοῦ Πασιαλῆ, τὴν προσκυνοῦσιν ἅπαντες (1).

1. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη τοῦ Γρηγορίου, κατ' ἀντίγραφον τοῦ ἄλλοτε ἐν Δημητσάνῃ Σχολάρχου ἀρχιμ. Ἱερωνύμου Βογιατζῆ, ἐξεδόθη ὑπὸ Γ. Γ. Παπαδοπούλου, τὰ κατὰ τὸν αἰοίδημον πρωταθλητὴν... Γρηγόριον τὸν Ε', τόμ. Β', σελ. 519-521, ἐπανεξεδόθη δὲ ὑπὸ Τάκη Χ. Κανδηλώρου, Ἱστορία τοῦ ἔθνομάρτυρος Γρηγορίου τοῦ Ε', ἐν Ἀθήναις 1909, σελ. 5-6, ἐνθα καὶ σχετικαὶ πληροφοροὶ διὰ οἰκογένειαν τοῦ Γρηγορίου, περὶ ἧς οὗτος ὁμιλεῖ εἰς τὴν πρὸς τὸν Μεθώνης ἐπιστολήν του.

9

Τὴν σεβασμίαν μοι αὐτῆς πανιερότητα ἀδελφικῶς ἐν Κ(υρί)ῳ κατασπαζόμενος, ἠδέως καὶ περιχαρῶς προσαγορεύω.

† Ἦν καὶ διαφυλάττοι ὁ πανοικτίρμων Θεὸς ὑγιαίνουσαν καὶ εὐημεροῦσαν μετ' ἐπιτυχίας τῶν ὄν ἐφίεται ἀγαθῶν. Δύο σεβάσματα ἀδελφικὰ γράμματα μέχρι τοῦδε τῆς πανιερότητός της περιχαρῶς ἔλαβον καὶ ὑπερήσθη ἐὺαγγελισθεὶς τὴν ἐφετωτάτην μοι ὑγείαν της. Ἴδὼν ἔγνων ἐπομένως τὴν ὄσσην φέρει πρὸς ἐμὲ κλίσιν καὶ ἀρχαίαν ἐκείνην ἀγάπην ἀπαραιμείων καὶ εὐχαριστῶ αὐτῇ ἀπειροπλασίως. Ὅτι μὲν οὖν ἐγὼ δὲν ἀπεκρίθην παρὰ πόδας αὐτῆ, ἐλπίζω νὰ τύχω συγγνώμης, ἐπειδὴ γνωρίζει ἴσως τὰς πολλὰς καὶ ἀδιοκόπους φροντίδας τῆς νέ(ας) ἀρχιερατείας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, αἱ ὁποῖαι ὄχι μόνον τὴν σιωπὴν προξενοῦσι, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑγείαν καὶ αὐτὴν τὴν ζῶην συστέλλουσι καὶ εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις μᾶλλον ὅτι πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ οἱ κίνδυνοι προσεχέστεροι. Τὰ περὶ τῶν συγγενῶν της καὶ ἀδελφοῦ της κυρ-Ἀνάστου, εἶδον εἰς τὰ γράμματά της, οἱ ὁποῖοι ὑγιαίνοντες προσκυνοῦσιν αὐτὴν εὐλαβῶς, ὁ δὲ κυρ-Ἀνάστος, πωλήσας τὸ ἐργαστήριόν του ἦτον ὅλως ἔτοιμος διὰ νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὴν π(ατ)ρίδα, κατὰ τὴν προσταγὴν της. Ἐπειδὴ ὁμως παρ' ἐλπίδα ἐκηρύχθη ἡ μάχη, τὸν ἐμποδίσσαμεν, ἕως ὅπου νὰ ἴδωμεν τὴν ἔκβασιν τῶν πραγμάτων καὶ τότε ἢ ἐκεῖσε ἢ αὐτόθι ἀφίξεται πάντ(ως). Λοιπόν, ἐκτὸς τῶν τετρακοσί(ων) γροσί(ων), τὰ λοιπὰ ὑπεσχέθη ὁ σιὸρ Καλόθ(ε)τος νὰ φέρῃ ἔμπροσθέν μας, διὰ νὰ τὰ ἐγχειρίσωμεν ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν συγγενῶν της, καθ' ὅπερ ἔχει κατάστιχον καὶ ἀφοῦ διαμοιρασθῶσι διὰ τῆς πόστας ἀποκρινόμεθα αὐτῇ καὶ ἄς μείνη περὶ τούτων ἀμέριμνος, καθικετεύουσα τὸν Κ(ύρι)ον ἡμῶν ὑπὲρ σωτηρίας ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ χριστωνύμου πληρώματος, ὡσὰν ὅπου αὐτόθι ἔχει ἡσυχίαν καὶ ἀφοβίαν. Περὶ δὲ τῆς ἐνταῦθα βοήθειας εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν τοῦ ἱεροκήρυκος κυρ-Κορηλίου συνταγμάτων θέλει καταλάβει ἐκ τοῦ πρὸς αὐτὸν γράμματός μας.

Ταῦτα ἀδελφικῶς, παρακαλῶ δὲ καὶ εἰς τὸ ἕξης νὰ μὲ ἀξιοῖ σεβασμίαν αὐτῆς γραμμάτων, δηλωτικῶν τῆς ἐσπερῆς μοι ὑγείας της, ἧς καὶ τὰ ἔτη εἴησαν θεοθεν πλεϊστά τε καὶ πανευδαίμονα.

Ἀψπζω Σεπτεμβρίου ις' :

Τοὺς αὐτόθι ἐφημερίους καὶ συγγενεὶς της εὐχόμεθα ἐκ ψυχῆς, ὁ δὲ θεὸς μου καὶ οἱ ἕδικοί μας ὅλοι προσκυνοῦσι τὴν πανιερότητά της, εὐλαβῶς ἀσπάζόμενοι τὴν ἀγίαν της δεξιάν.

Τῆς πανιερότητός της ἐν Χ(ριστ)ῷ ἀγαπητὸς ἀδελφ(ὸς)
καὶ εἰς τοὺς ὀρισμοὺς πρόθυμ(ος)

† Ὁ Σμύρνης Γρηγόριος

Ἐπιτομή, ἐν τέλει :

Λοιπὸν καὶ τὰ δικηροτρύχηρα δὲν χρειάζονται κατὰ τὸ παρὸν καὶ ἄς ἔχη ὑπομονήν, ἕως οὗ ἴδωμεν (¹).

10

Τὴν θεοφιλίαν της, ἅγιε Μοθώνης, ἀδελφικῶς κατασπαζόμενος ἥδιστα προσαγορεύω.

† Τοῦ τῶν Θεοῦ ἀδιαλείπτως δεόμενος, ὅπως διαφυλάττη αὐτὴν ἐν ἄκρᾳ εὐτυχίᾳ, σὺν ἀπολαύσει παντὸς ἀγαθοῦ, ὡς ἐφίεται. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν γράμμα της ἔλαβον, ὁμοῦ καὶ τῶν συναδελφῶν μοι ἁγίων ἀρχιερέων, οὐστινας ὀνομαστὶ ἀδελφικῶς κατασπάζομαι καὶ προσαγορεύω, δι' οὗ τὴν ἐφετωτάτην μοι ὑγίαν σας εὐαγγελισθεὶς ὑπερήσθη. Εἶδον καὶ τὰ ὅσα ὁμοφώνως γράφετε περὶ τῶν ἀρχιερατικῶν τοῦ μακαρίτου Χριστιανουπόλεως, ὅπου ἔφερον ἐνταῦθα ὁ ἀνεπιός του Γεώργιος, τὰ ὁποῖα ζητεῖ τώρα ὁ συνάδελφος αὐτοῦ ἅγιος Ἀμυκλῶν, διὰ τὰ ὁποῖα μεσιτεύετε τὰ ἀπώλητα νὰ λάβω εἰς χεῖράς μου, τὰ πωληθέντα νὰ πασχίσω νὰ τὰ πάρω ὀπίσω ἀπὸ τοὺς ἀγοράσαντας αὐτά, τὰ ὁποῖα ἀδελφὲ τὰ ἐπώλησεν ὁ Γεώργιος καθὼς τὰ ἔφερε καὶ εἶναι καὶ [πολὺ] ὀλίγης τιμῆς, ὡς παμπάλαια. Τὸ κεντητὸν καλυμμαύχιον, μὲ τὸ νὰ μὴν εὔρε τὴν τιμὴν του, τὸ ἄφησεν ἀπώλητον, ὕστερον ἔγραψε νὰ πωληθῇ, ἐρχομένου ὁμοῦ τοῦ γράμματος τοῦ ἁγίου Ἀμυκλῶν, τὸ ἐμποδίσασεν κατὰ τὴν αἴτησίν του, ἥδη δὲ ἐλθὼν ὁ Γεώργιος ἐνταῦθα ἐνεφάνισεν ἡμῖν ἐμμάστυρον διαθήκην τοῦ μακαρίτου Χριστιανουπόλεως, ἀποκαθιστῶσαν αὐτὸν γνήσιον καὶ καθολικὸν κληρονόμον του, ἡμεῖς ὁμοῦ διὰ τὰ παρ' ὑμῶν γραφόμενα τὸν ἀπεβάλαμεν, πλὴν ἀδελφὲ ἄρχισε νὰ φωνάζῃ ἔξωθεν, ὅτι ὁ δεσπότης ὑπερασπίζεται ἀποστάτας καὶ μύσχ: καὶ δὲν με ἀφήνει νὰ πωλήσω τὰ πράγματά μου, νὰ δώσω τὰ βασιλικὰ χρῆμα, τὰ ὁποῖα ἀδελφὲ ἄς τὰ συλλογισθῇ τὰ τοιαῦτα τί προξενοῦν εἰς τοιοῦτους καιροὺς. Καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἐλαλήσαμεν καὶ τοῦ τὴν ἐδώσαμεν, τὸν ἐπαρηγγείλαμεν ὁμοῦ ὅτι ἀπερχόμενος εἰς Ὑδραν, ἂν τὸν δώσῃ ὁ ἅγιος Ἀμυκλῶν 200 γρόσια, ἢ καὶ 150, νὰ τοῦ τὴν δώσῃ, διότι ἄλλως γενέσθαι ὁ καιρὸς δὲν τὰ συγχωρεῖ, καὶ ἄς ἔχη τὴν ἀδειαν ἢ θεοφιλία του νὰ κάμῃ ὡς ἀγαπᾷ (²).

1. Καὶ ἡ προκειμένη ἐπιστολὴ ἐκδίδεται ἐν μέρει μόνον ὁμοῦ, ὑπὸ Τ. Χ. Κανδηλώρου, ἐνθ. ἀνωτ., σελ. 23. Ἡ περὶ ἀρξαμένης μάχης περικυπητῆς προκειμένης ἐπιστολῆς ἀναφέρεται εἰς τὸν ρωσοτουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1787 - 1792, περὶ οὗ βλ. Γ. Τ. Κόλια, Οἱ Ἕλληνες κατὰ τὸν ρωσοτουρκικὸν πόλεμον (1787 - 1792), Ἀθήναι 1940.

2. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη, ὡς καὶ ἡ ἐπομένη, προδίδουν τὸν σύνδεσμον τοῦ Ἀνθίμου μετὰ τοῦ Σμύρνης Προκοπίου, ὅστις μετ' οὐ πολὺ ἀνήλθεν εἰς τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον καὶ καθηρέθη τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1789, ἔνεκα τῆς ἐκρήξεως τοῦ ρωσοτουρκικοῦ πολέμου. Ὁ Προκόπιος κατήγετο ἐκ τῆς μεσσηνιακῆς Σίτσισας, ἀρχικῶς ἐγέ-

Διὰ δὲ τὸν Ἀναστάσην, ὑπεσχέθη ὁ Γιάννης Ἐμμανουήλ, ὅτι ἄς ἔλθῃ ἔξ ἀποφάσεως καὶ ἄς μὴν φοβηθῇ τίποτες.

Ταῦτα ἀδελφικῶς καὶ τὰ ἔτη αὐτῆς εἶησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευτυχῆ.

αφογφ (1773) Ἰουλίου ιβ'.

Τῆς θεοφιλίας της ἐν Χ(ριστ)ῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εἰς τοὺς ὀρι-
σμούς

† Ὁ Σμύρνης Προκόπιος (1)

11

Τὴν περιπόθητον ἡμῖν θεοφιλίαν της ἀδελφικῶς ἀσπαζόμενοι, ἡδέως προσαγορεύομεν σὺν τῷ Χ(ριστ)ῷ ἀνέστη, σ(ωτη)ρίῳ προσρήματι.

† Τοῦ ἐκ νεκρῶν Χ(ριστο)ῦ τοῦ Θ(εο)ῦ ἡμῶν ἀδιαλείπτως δεόμενοι ὅπως διαφυλάττῃ αὐτὴν ὑγιαίνουσαν καὶ εὐημεροῦσαν μετὰ μακροβιότητος καὶ ἐπιτυχίας τῶν ὧν ἐφίεται ἀγαθῶν καὶ σ(ωτη)ριωδῶν καταθυμιῶν. Μετὰ τοὺς ἐν Χ(ριστ)ῷ ἡμῶν ἀδελφικοὺς ἀσπασμοὺς καὶ τὴν ἐρώτησιν τῆς ἐφε-
τῆς ἡμῖν ὑγείας της δηλοποιοῦμεν τῇ θεοφιλίᾳ της ὅτι ἔμπροσθεν τῆς ἡμῶν ταπεινότητος καὶ τῶν τιμωτάτων δημογερόντων τῆς καθ' ἡμᾶς μ(η)τροπό-
λεως Σμύρνης, παρεστάθησαν τὰ ὄρφανὰ τέκνα τοῦ ἀποθανόντος πρὸ χρό-
νων Πανάγου Τζολάκη, πελοποννησίου, καὶ ὠμολόγησαν ἰδίους αὐτῶν χεί-
λεσιν ἀποκαθιστῶντα ἐπίτροπον τὴν ἡμῶν ταπεινότητα εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. Αὐτόθι διατρίβουσι δύο Σμυρναῖοι ἀδελφοὶ Γιαννάκης καὶ Γεωρ-

νετο μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας, τὸ δὲ 1770 μετετέθη εἰς Σμύρνην. Τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ Πελεκάσης. Βλ. Μ. Ι. Γ ε δ ε ὡ ν, Πατριαρχικοὶ πίνακες, ἐν ΚΠόλει 1895-1890, σελ. 669-671.—Δ η μ. Χ. Δ ο υ κ ά κ η, Ὁ ἐξ Ἀλαγονίας Προκόπιος οἰκουμηνικός πατρι-
άρχης «Δελτίον Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογ. Ἐταιρείας», τεύχ. Γ' (1911), σελ. 72-74.—Γ. Τ. Κ ό λ ι α, ἐνθ. ἀνωτ., σελ. 63-65.—Ἰ ε ξ ε κ ι ἦ λ Β ε λ α ν ι δ ι ὶ ὲ τ ο υ, μητροπ. θεσσαλιώτιδος Ἔργα καὶ Ἡμέραι, τόμ. Γ', ἐν Βόλῳ 1949, σελ. 46-49.—Ν. Ο ἰ κ ο ν ο μ ο π ο ὐ λ ο υ, Ἐπιστολὴ Γρηγορίου τοῦ Ε'... σχετικῶς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς διαθήκης τοῦ πρ. πατριάρχου ΚΠόλεως Προκοπίου τοῦ Πελοποννησίου «Μεσαιωνικὰ Γράμματα», τόμ. Α' (1931), σελ. 170-183.—Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Προκοπίου εὔρε τον Ἀνθίμον εἰς Παρον, καιτοι εἰς τὴν ἐπιγραφήν αὐτῆς δὲν ὀρίζεται ὁ ἀκριβὴς τόπος τῆς διαμονῆς.

1. Ὅτι ὁ Χριστιανουπόλεως Δανιὴλ καὶ ὁ Ἀμυκλῶν Κύριλλος ἦσαν ἀδελφοὶ ἐντεῦθεν πληροφοροῦμεθα τὸ πρῶτον. Ὁ Δανιὴλ φεύγων συναπεκόμισεν ἀρχιερατικὰ καὶ ἄλλα ἀφιερῶματα τῆς μητροπόλεως αὐτοῦ εἰς Ζάκυνθον, περὶ ὧν ὀμιλεῖ ση-
μειώμα τι εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Συμβολαιογράφου Ζακύνθου Μάρκου Φλαμπουριάρη. Ἐξ αὐτῶν ὀμοφόριον εἶχε λάβει ὁ Ἀμυκλῶν, τὰ διεξεδίκουν δ' ὡς φαίνεται οἱ ἐν Χριστιανουπόλει καὶ ὁ τὸν Δανιὴλ διαδεδξάμενος Ἱερεμίας. Ἡ μνημονευομένη δια-
θήκη τοῦ Δανιὴλ ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1771, δι' ἧς καθίστατο ἐπίτροπος ὁ Παναγιώτης Παπαδόπουλος, δὲν ἀνευρέθη εἰς Ζάκυνθον. Περὶ τούτων βλ. Α. Ζ ὡ η, Σημειώματα περὶ τῶν μητροπολιτῶν Χριστιανουπόλεως Δανιὴλ καὶ Ἱερεμίου «Μεσαιωνικὰ Γράμ-
ματα», τόμ. Β' (1934-35), σελ. 145 κ. ἔξ.

γάκης, υἱοὶ τοῦ ποτὲ Χ(ατζη)-Χριστοῦ Ταμπίσκου, ἐκ τῶν ὁποίων ἕνας ἐδανείσθη πρὸ χρόνων παρὰ τοῦ ποτὲ Πανάγου Τζολάκη γρόσια τὸν ἀριθμὸν πεντακόσια διὰ χρεωστικῆς ὁμολογίας, ζῶντος αὐτοῦ ἔτι. Καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, τὰ ὄρφανὰ αὐτοῦ τέκνα ἀπεκατέστησαν ἐπίτροπον αὐτῶν τὸν σιῶρ Λήν, πραγματευτὴν ἐνταῦθα εὐρωπαϊόν, ἐπὶ τῷ ζητῆσαι καὶ λαβεῖν ἀπὸ μέρους τῶν ὄρφανῶν τὰ δάνεια ταῦτα, δόντα εἰς χεῖρας ἐκείνου καὶ τὴν καθ' αὐτὸ ἰδιόχειρον ὁμολογίαν τῶν ἄνωθεν, ὡς περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως θέλει ἀναγγεῖλει τῇ θεοφιλίᾳ της διὰ ζώσης φωνῆς ὁ κυρ-Γιαννιὸς Κρητικὸς, φέρων καὶ τὸ ἴσον τῆς ὁμολογίας εἰς ἔνδειξιν. Ἐκτοτε ὁμως μέχρι τοῦδε τὰ ὄρφανὰ τοῦ ποτὲ Πανάγου ὑστεροῦνται τοῦ π(ατ)ρικοῦ αὐτῶν δικαίου καὶ τούτου χάριν ἀπεκατέστησαν ἡμᾶς ἐπιτροπικοὺς ὡς ἄνωθεν, νὰ γράψωμεν τῇ θεοφιλίᾳ της νὰ ἐπιστατήσῃ, ὡς οἶδεν, καὶ νὰ λάβῃ παρὰ τῶν υἱῶν τοῦ Χ(ατζη)-Χριστοῦ τὰ χρεωστούμενα κατὰ τὴν ὁμολογίαν σῶα καὶ ἀνελλιπῆ, μετὰ τοῦ δεδουλευμένου αὐτῶν τόκου καὶ νὰ ἐξοφλήσῃ μετ' αὐτῶν ἡ θεοφιλία της ἐπιτροπικῶς διὰ τὴν ἐμὴν ταπεινότητα, φέρουσαν πρόσωπον τῶν ὄρφανῶν κατὰ τὴν ἐνυπόγραφον αὐτῶν ὁμολογίαν καὶ τὴν τῶν ὑποκάτωθεν ἀξιόπιστον μαρτυρίαν. Λοιπὸν καὶ τὴν παρακαλοῦμεν νὰ ἐπιμεληθῇ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, νὰ ἀποπερατωθῇ χωρὶς ζημίαν τῶν ὄρφανῶν καὶ γνωρίζομεν αὐτῇ χάριν.

Ταῦτα ἀδελφικῶς, τὰ δὲ ἔτη αὐτῆς εἶεν θεόθεν πλεῖστα καὶ εὐτυχῆ.
 .αψπεφ (1785), Μαΐου κδ'

Τῆς περιποθήτου μοι αὐτῆς θεοφιλί[ας] ἐν Χ[ριστ]ῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς
 καὶ ὄλωσ εἰς τοὺς ὀρισμοὺς
 † Ὁ Σμύρνης Προκόπιος

Εγο-γχανακῆς ὡς ἐπιτροπηκὸς τὸν κορητιὸν βασηληκῆς κ[αί] σοφου-
 λας κ[αί] αρχιτουλας βεβεονο καὶ δημητρακῆς εἰος του ποτε παναγου βε-
 βεονο τα ανοθεν ησησηφι μίγκους δημογερον μαρτης χ. παρασης φρεγκογλου
 διμογερον μαρτης

Εἰς τὴν ἀριστερὰν ὦσαν εἰς στίχους τρεῖς τὸ ὑστερόγραφον: Τὰ ἄσπρα
 εἰ μὲν ἐπληρώθησαν εἰς τοὺς σιῶρ Λήν κατὰ τὴν προγεγονυῖαν ἐπιτροπικὴν
 θέλει τὰ ζητῆσαι παρὰ τῆς γυναικὸς του ἡ θεοφιλία της, διὰ νὰ μὴν ἀδι-
 κηθῶσι τὰ ὄρφανὰ.

(Συνεχίζεται)